

Referat fra møte i Den norske katalogkomité 16. mars 2001

Sted: Nasjonalbiblioteket, avdeling Oslo

Til stede:

Frank Berg Haugen

Gøril Hesstvedt

Anne Munkebyaune

Carol Van Nuys

Inger Cathrine Spangen

Marit Vestlie

Ingrid Vaalund

Referent: Ingrid Vaalund

01:01 Godkjenning av dagsorden.

Dagsorden ble godkjent. Det var ingen saker meldt til Eventuelt

02:01 Godkjenning av referatet fra forrige møte.

Referatet ble godkjent.

03:01 Referatsaker

- 1) ISBD(CR) - høringsuttalelse om forslag til revidert regelverk. Den norske katalogkomité ble av Unni Knutsen, som er skandinavisk ressursperson i ISBD(S) Working Group, bedt om å uttale seg om tre punkter i forbindelse med revisjon av ISBD(CR). Spørsmålene gjaldt hovedkilde for opplysninger, angivelse av utgiveropplysning i felt 4 og angivelse av utgivelsesår for publikasjonen. Saken ble diskutert på mail i januar/februar og komitéens syn oversendt Unni Knutsen 7. februar.
- 2) Funksjonskrav til bibliografiske poster (FRBR). Norsk oversettelse ble lagt ut på DNKs hjemmeside i midten av februar. Dokumentet foreligger i HTML-versjon. Komitéen diskuterte om dokumentet også bør foreligge i PDF-versjon. Sekretæren undersøker hvor mye arbeid det vil ligge i dette.
- 3) Brev fra Knut Hegna med ønske om samarbeid om FRBR-relaterte saker. Komitéen ser fram til en slikt samarbeide.

04:01 Utkast til DNKs årsrapport.

Årsrapporten ble godkjent med et par merknader. Sekretæren retter og sørger for at rapporten blir lagt ut på hjemmesiden.

05:01 Nye materialbetegnelser (generelle og spesielle) for maskinlesbart materiale og DVD.

Generell materialbetegnelse vil bli diskutert og eventuelt vedtatt av Joint Steering Committee for Revision of Anglo-American Cataloguing Rules (JSC) i april 2001.

Komitéen går derfor foreløpig ikke inn for å utvide generell materialbetegnelse (GMB). Derimot anbefaler komitéen at medium spesifiseres i felt for fysisk beskrivelse, MARC-felt 300.

Dokumentene kodes i henhold til kapittelet som velges for katalogiseringen.

Når internasjonalt regelverk er vedtatt, vil komitéen ta saksområdet opp på nytt.

Eksempler:

245 \$h maskinlesbar fil

300 \$a 1 maskinlesbar optisk plate (DVD-ROM)
multimedia (platen inneholder f.eks. lyd, tekst og film)

245 \$h lydopptak
300 \$a 1 lydplate (DVD-audio)

245 \$h videogram
300 \$a 1 videoplate (DVD-video)

Denne anbefalingen legges ut på DNKs hjemmeside
<http://www.nb.no/content/download/1886/15901/version/1/file/Anbefalinger-DVD-oppdatert20060612.pdf> og supplerer og erstatter delvis den eksisterende teksten.

06:01 Oversettelse av revisjoner til AACR II, kapittel 9 og 12.

I følge JSCs nettsted News & announcements var kapittel 9 klar for publisering i januar 2001. Kapittel 12 vil først foreligge klar for publisering i juni 2001. Komitéen har budsjettert med oversettelse av kapittel 9 i 2001, men venter med å søke etter oversetter til revisjonen foreligger.

07:01 Dublin Core.

Behovet for utarbeidelse av standarder av metadataformater ble diskutert på et møte i DNK 3. desember 1999. Den gangen ble det konkludert med at blant flere metadataformater lå Dublin Core (DC) an til å bli det rådende formatet når det gjaldt standardisering og allmenn anvendelse, men komitéen valgte å se utviklingen litt mer an før den anbefalte et bestemt metadataformat.

Utgivere som legger ut sine dokumenter på Internett, ønsker å registrere formelle data om dokumentet slik at det skal bli lettere gjenfinnbart for søkemotorer på nettet. Bibliotekene, kanskje spesielt fagbibliotekene, vil i større og større grad bli dratt inn i arbeidet med å legge til rette for registrering av metadata i, eller i tilknytning til, nettdokumentene for utgivere. DC-formatet benyttes videre i dag til å registrere nettressurser i emneportaler, f.eks. i BIBSYS emneportal. DC benyttes også til beskrivelse av digitale dokumenter i interne lagre.

Selv om det per i dag ikke er mulig for kommersielle søkemotorer å finne dokumenter på grunnlag av metadataene i f.eks. et DC-format, er det likevel klart at Dublin Core er blitt det rådende metadataformatet og det komitéen velger å anbefale som standard for norske utgivere av nettdokumenter.

Komitéen går inn for å oversette DC-formatet til norsk og i tillegg å utarbeide retningslinjer for hvordan opplysningene skal registreres og beskrivelse av hvordan metadataene knyttes til dokumentet.

Det er allerede gjort en del arbeid rundt DC-formatet i Norge som komitéen vil bygge på. Det foreligger et utkast til norsk oversettelse utarbeidet av Ole Husby og Knut Hegna.

Til neste møte tar lederen kontakt med disse to med spørsmål om komitéen kan benytte dette som grunnlag for en autorisert oversettelse av den engelske versjonen.

Carol Van Nuys undersøker hva som foreligger på engelsk av retningslinjer til bruk av formatet. Saken blir behandlet videre på neste møte.

08:01 Nasjonalt autoritetsregister

DNK har satt opp på aktivitetsplanen for 2001 at arbeidet med Nasjonalt autoritetsregister bør tas opp igjen. Denne saken var gjenstand for en større behandling i komitéen for en del år tilbake. Arbeidet den gangen resulterte i en utredning utarbeidet av DNKs leder Øivind Berg og avlevert til Riksbibliotektilsynen/Statens bibliotektilsyn 2. mars 1996. Flere eksisterende autoritetsregistre ble gjennomgått: Biblioteksentralens autoritetsregister (integret i databasen BIBBI), Norsk bokfortegnelse (på kort), BIBSYS autoritetsregister (på den tid ikke integret del av katalogiseringsrutinene) og Bibliofilbaserte bibliotekataloger (integret del i katalogiseringsrutinene). Utredningen konkluderte med at "et autoritetsregister bør etableres og drives av

Nasjonalbiblioteket enten som en integrert del av det nasjonalbibliografiske systemet, eller som et frittstående register forutsatt at det vil være teknisk mulig å realisere et opplegg for distribuert søking og oppdatering ved hjelp av SR/Z 39.50 - klientfunksjonalitet. Brukerdistribusjon kan i tillegg skje elektronisk via Internett/WWW".

Det var en viss uenighet mellom RBT/SB hvordan arbeidet med nasjonalt autoritetsregister videre skulle behandles. Dette falt også sammen med diskusjonen rundt spørsmålet om ansvaret for DNK og NKKI skulle overføres fra RBT/SB til Nasjonalbiblioteket. På et møte 10. september 1997 mellom RBT/SB og lederene av DNK og NKKI hvor tema var nasjonalt autoritetsregister, ble også komitéenes organisasjon drøftet. Et nytt kontaktmøte 27. november 1997 mellom RBT, SB, Nasjonalbibliotekaren og lederene av DNK og NKKI ble det enighet om at ansvaret for komitéene fra 1999 skulle overføres til Nasjonalbiblioteket. Ansvaret for oppfølgingen av komitéens forslag i forbindelse med autoritetsregister ble følgelig da også overtatt av Nasjonalbiblioteket.

Den norske katalogkomité ønsker på nytt å blåse liv i denne saken. Lederen vil komme med en skriftlig henvendelse til Nasjonalbiblioteket og be om at det vurderes om arbeidet med dette kan komme i gang. Komitéen er enig i utredningens konklusjonen slik det er sitert over. Hvordan den tekniske løsningen av et slikt register skal være, må vurderes av Nasjonalbiblioteket selv i samarbeid med systemleverandørene for å få til praktiske løsninger for innhenting av data til registeret, gode søkemuligheter og god visning av dataene, samt mulighet for innhenting av data fra registeret til eget system. Komitéen vurderer det slik at det i første rekke er korporasjonsnavn som er det viktigste å få autoritetskontroll på.

09:01 Ny norsk utgave av Deweys desimalklassifikasjon - felt 082 i NORMARC

Saken var innsendt av Ingrid Vaalund.

5. utgave av Deweys desimalklassifikasjon forventes klar for publisering i løpet av høsten 2001.

I den forbindelse er det behov for å se på om det må gjøres endringer i felt 082 i NORMARC.

Første indikator har i dag følgende verdi:

- ^ Ingen informasjon oppgitt
- 0 Dewey decimal classification
- 1 Abridged Dewey decimal classification
- 3 Deweys desimalklassifikasjon (4. norske utgave)
- 4 Arnesen 1.-3. utgave

Komitéen vedtok at (4. norske utgave) sløyfes. Teksten til første indikator 3 skal være:

3 Dewey desimalklassifikasjon

Utgaven som er benyttet registreres i felt \$2 Klassifikasjonsutgave slik: \$24 = 4. utgave, \$25 = 5. utgave.

Eksempel på et klassenummer:

0823^\$a510.2\$24\$zh

Dokumentet er klassifisert etter Deweys desimalklassifikasjon, 4. utgave, nummeret er et hovednummer.

Kilde ikke oppgitt.

10:01 Eventuelt

Ingen saker meldt.

Neste møte: 30. mai 2001